

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2018 - 2022

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tato školní preventivní strategie (ŠPS):
Základní škola Ostrava - Dubina, Františka Formana 45, příspěvková organizace

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení	Fr. Formana 268/45, 700 30 Ostrava - Dubina
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Ludmila Večerková
Telefon na ředitele	596714803 kl. 21
E-mail na ředitele	ludmila.vecerkova@zsfformana.cz

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE V OBLASTI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola Františka Formana je úplnou školou s I. a II. stupněm. Nachází se v prostředí sídlištní zástavby na okraji Ostravy. Byla postavena v roce 1996.

V posledních letech navštěvuje školu okolo 400 žáků. Ročník bývá zastoupen dvěma paralelními třídami. Na škole pracuje zástupkyně ředitelky školy, 2 výchovné poradkyně pro I. a II. stupeň, metodik prevence rizikového chování dětí a od září 2017 také speciální pedagožka a školní psycholog.

Rizika pro žáky vyplývají ze způsobu trávení volného času na území sídliště. Vytvářejí party s komplikovanými vztahy negativně podporovanými komunikací na sociálních sítích. Hrozí zneužívání cigaret, alkoholu a dalších nelegálních drog, páchání přestupků (rvačky, sprejerství, ničení majetku apod.) a nezralá sexuální aktivita. Dále jsou některé děti ohroženy špatným prostředím v rodině. Nemají vhodné materiální, hygienické a sociální podmínky pro zdravý vývoj a vzdělání.

Škola velmi často spolupracuje s Odborem sociálně právní ochrany dětí (OSPOD), s preventivním oddílem Městské policie a s příslušníky Policie České republiky, kteří se zabývají kriminalitou mládeže. V omezené míře kontaktujeme také dětské lékaře při řešení záškoláctví nebo při podezření na krytí záškoláctví ze strany rodičů.

2. Informace od učitelů

V dotazníku učitelé přidělovali body (1-5) podle toho, jak si myslí, že jsou žáci ohrožení daným jevem. Největší ohrožení znamená 5 bodů. V tabulce je uveden celkový součet bodů od všech pedagogů a součet bodů, které přidělovali učitelé I. a II. stupně.

pořadí	I. stupeň	II. stupeň	celkem
1	závislost na PC hrách	závislost na sociálních sítích	závislost na sociálních sítích
2	závislost na sociálních sítích	závislost na PC hrách	závislost na PC hrách
3	vandalismus	zneužívání tabáku	šikana vandalismus
4	šikana	zneužívání alkoholu šikana	
5	rasismus, xenofobie		záškoláctví
6	záškoláctví	vandalismus	zneužívání tabáku
7	ohrožování mravní výchovy mládeže	záškoláctví	zneužívání alkoholu
8	zneužívání tabáku domácí násilí rizikový sex, HIV/AIDS	zneužívání marihuany	zneužívání marihuany
9		domácí násilí	rasismus, xenofobie
10		rasismus, xenofobie	domácí násilí
11	kriminalita, delikvence zneužívání alkoholu zneužívání marihuany patologické hráčství týrání a zneužívání dětí poruchy příjmu potravy	kriminalita, delikvence	rizikový sex, HIV/AIDS týrání a zneužívání dětí ohrožování mravní výchovy mládeže
12		rizikový sex, HIV/AIDS týrání a zneužívání dětí ohrožování mravní výchovy mládeže	
13			
14			kriminalita, delikvence
15		poruchy příjmu potravy	poruchy příjmu potravy
16		patologické hráčství	patologické hráčství
17	zneužívání extáze zneužívání pervitinu	zneužívání extáze	zneužívání extáze
18		náboženský extremismus	zneužívání pervitinu
19	zneužívání heroínu náboženský extremismus	zneužívání pervitinu	náboženský extremismus
20		zneužívání heroínu	zneužívání heroínu

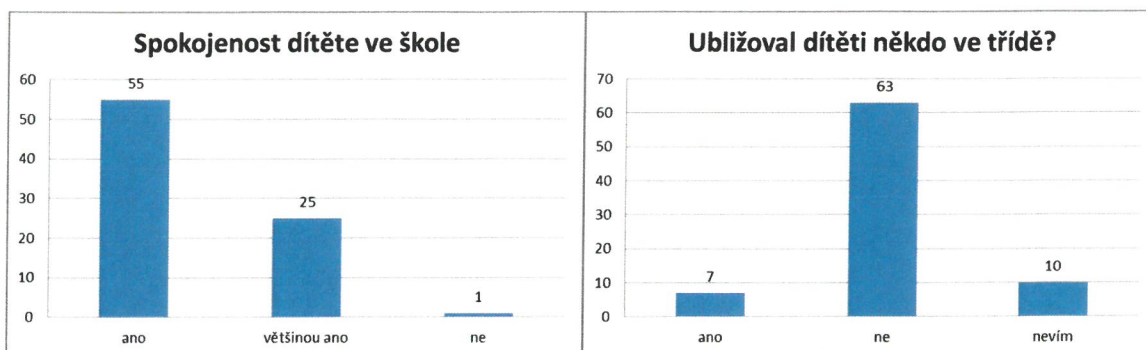
3. Informace od rodičů

Během třídních schůzek v listopadu 2017 rodiče vyplňovali dotazník zaměřený na hodnocení atmosféry ve škole, na oblast využívání internetu, užívání návykových látek a prevenci rizikového chování doma a ve škole.

Vyhodnoceno bylo 81 odevzdaných dotazníků z celkem 170 rozdaných. Zastoupení rodičů žáků I. a II. stupně bylo v poměru 56 % a 47 %. Rozložení rodičů dívek a chlapců v poměru 47 % a 56 %. V následujících grafech jsou uvedeny počty odpovědí.

Atmosféra ve škole

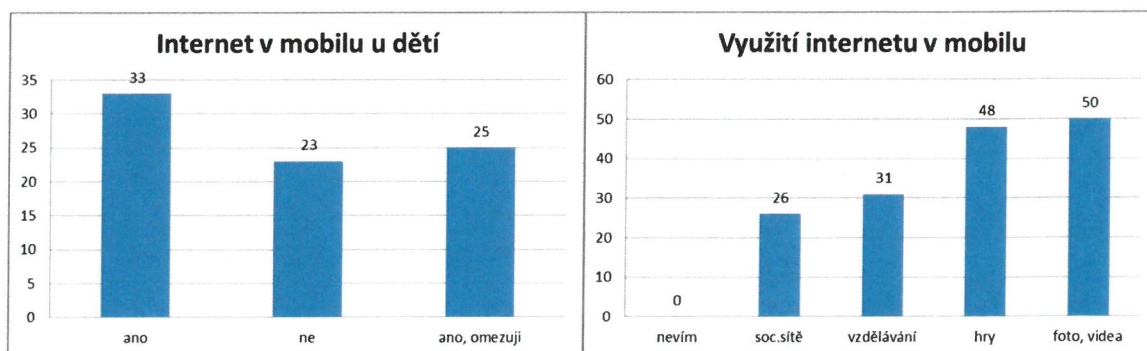
Děti jsou ve škole spíše spokojené a v kolektivu třídy dochází k ubližování mezi spolužáky v několika málo případech.

Nejčastěji by rodiče řešili šikanu mezi žáky oznámením ve škole (65 %) a 12 % rodičů by volilo jako řešení domluvu s dotyčnými žáky. Odbornou pomoc psychologa by vyhledalo 5 % z nich.

Internet

70 % z dotázaných potvrdilo, že dítě využívá internet v mobilu připojením k Wi-Fi nebo přes data operátora (z toho polovinu tvoří žáci I. stupně). 25 rodičů z 81 odpovědělo, že svým dětem přístup na internet časově omezuje. 30 % dětí internet v mobilu nepoužívá. Nejčastěji si děti v mobilu na internetu prohlížejí fotografie a videa a hrají hry. 40 % dětí ho využívá ke vzdělávání a 32 % k připojení na sociální síť. 8 žáků I. stupně používá mobil k přístupu na sociální síť.

Návykové látky

Všichni dotazovaní kromě dvou odpověděli, že jejich dítě nepoužívá žádnou návykovou látku (alkohol, cigarety, marihuana). Jeden si myslí, že jeho dítě občas kouří a jeden, že dítě občas pije alkohol. Pedagogové ale vnímají toto riziko jako poměrně vysoké.

Prevence

Další oblast se týkala povědomí rodičů o tom, jestli jejich děti ve škole dostávají informace o riziku spojeném s užíváním návykových látek a jestli sami se svými dětmi o tomto nebezpečí doma mluví. Polovina dotazovaných neví, jestli se o této problematice děti ve škole dozvídají dostatečné informace a 40 % z nich si myslí, že ano.

60 % rodičů o těchto rizicích s dětmi mluví často a 40 % někdy. Jen 6 z dotazovaných rodičů s dětmi o riziku užívání návykových látek nemluví a nechávají to na škole.

Spokojenost se školou

Dotazovaní rodiče jsou z 94 % se školou jako takovou spokojeni. Důvodem ke spokojenosti je především dobrá zkušenost s třídní učitelkou, ostatními pedagogy nebo kolektivem dětí ve třídě.

4. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

a) řešené případy školním metodikem prevence

	počet žáků 2014/2015	počet žáků 2015/2016	počet žáků 2016/2017
fyzické napadení	2	2	0
vyhrožování	1	0	0
sebepoškozování	0	2	0
kouření ve škole	3	6	4
kouření mimo školu	2	4	1
šikana	3	4	12
šikana učitele	0	0	4
osobní konflikt	3	5	10
záškoláctví	0	1	2
rasismus	0	1	0
krádež	2 případy, nezjištěno, 1	0	3, nezjištěno
internetová kriminalita na dětech	1 případ, 3	0	0
krádež profilu na internetu	0	2	0
neoprávněné zveřejnění fotografie na internetu	0	1	0

b) snížený stupeň z chování a absence

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
2. stupeň	10	4	9
3. stupeň	2	3	1
neomluvené hodiny	219, 21 žáků	182, 26 žáků	256, 32 žáků

Bohužel zaznamenáváme rostoucí počet rodiči omluvené absence, která není podložena lékařskými zprávami nebo oprávněným zdravotním důvodem. Velmi často je to absence krátkodobá a vyskytuje se opakovaně u některých žáků.

Počet neomluvených hodin mírně narůstá a narůstá také počet dětí s neomluvenou absencí. Rodiče a žáci nejsou pečliví při omlouvání absence a nedodržují zákonem stanovenou lhůtu 3 dnů.

B. STANOVENÉ CÍLE ŠPS

Ze zmapovaných problémů se jako největší rizika jeví:

- závislost na informačních technologiích a sociálních sítích
- vandalismus
- šikana
- kouření
- narůstající počet žáků s neomluvenou absencí

1. Dlouhodobé cíle

- vést žáky k zodpovědnosti za své chování v reálném životě i v prostoru sociálních sítí
- učit žáky rozumně využívat informační technologie a sociální sítě
- zvýšit motivovanost žáků pro učení

- vést žáky k odpovědnosti za svěřený majetek ve škole
- vést žáky k respektování a úctě k druhým a k netolerování agresivního chování žáků k sobě navzájem a k pedagogům
- vést žáky k důslednému dodržování pravidel slušného chování
- vést žáky ke snaze pomáhat potřebným

- budovat postoje žáků k odmítání tabáku, alkoholu a dalších omamných látek
- vést žáky k odpovědnosti za své zdraví
- nacvičovat způsoby odmítání v závadových partách

- snížit počet žáků s neomluvenou absencí
- nabádat rodiče k dodržování pravidel omlouvání nepřítomnosti žáka ve škole
- více spolupracovat s dětskými lékaři při řešení nadměrné absence žáků

2. Střednědobé cíle

- seznamovat žáky s nebezpečím spojeným s internetem a s riziky vzniku závislosti
- nabízet žákům jiné alternativy trávení volného času

- pokračovat ve spolupráci s Policií ČR při řešení prodeje tabákových výrobků dětem v prodejnách v okolí školy
- prohloubit spolupráci s OSPOD při řešení neomluvené absence nebo neúměrně vysoké absence
- navázat spolupráci se Střediskem výchovné péče při řešení závadového chování žáků

- seznámit pedagogy s možností využití Individuálního výchovného programu pro žáky s problémovým chováním ve škole
- vzdělávat pedagogy v oblastech rizikového chování (zejména závislostní chování), aby byli schopni v počátku problému poradit rodičům
- doplnit odbornou literaturu pro pedagogy

- informovat rodiče o rizikových jevech (webové stránky školy, letáčky) a o způsobech jejich řešení ve škole

- pořádat besedy s odborníky pro rodiče a pokusit se zvýšit návštěvnost ze strany rodičů
- zavést pravidelné třídnické hodiny do rozvrhu tříd
- využívat institutu Individuální výchovný program pro žáky se závadovým chováním ve škole
- podporovat zdravé vztahy v třídním kolektivu
- motivovat žáky pro kvalitní práci v Žákovském parlamentu

3. Krátkodobé cíle

- naplňovat cíle Minimálního preventivního programu
  - úzká spolupráce (třídní učitelé, školní psycholog, speciální pedagog, metodik prevence, výchovní poradci, vedení školy a ostatní pedagogové)
  - spolupráce učitelů Výchovy k občanství a Výchovy ke zdraví
  - informovat pedagogy o všech známých typech kyberšikany
  - metodická pomoc školního metodika prevence učitelům
-
- nabídnout žákům účast v kroužcích
  - aktivně vyhledávat žáky s rizikovým chováním
  - rychle řešit počínající rizikové projevy žáků s rodiči, nabídnout odbornou pomoc školního psychologa
  - využít spolupráce se školním psychologem při řešení šikany nebo jiných problémů v třídním kolektivu
-
- vlastním příkladem pedagogů vést žáky k pozitivní vzájemné komunikaci
  - v třídnických hodinách používat metody doporučené k posilování dobrých vztahů
  - oceňovat kvalitní práci žáků a jejich pozitivní vliv na vztahy v kolektivu
  - mapovat vztahy v kolektivu třídy (pozorování, konzultace mezi učiteli, sociometrická šetření)
  - metodik prevence na základě systému preventivních aktivit pedagogů zpracuje vyhodnocení, které je součástí závěrečné zprávy školy

V Ostravě, leden 2018

Mgr. Dana Kopecká
školní metodik prevence

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
Ostrava-Dubina
Františka Formana 45
příspěvková organizace

Mgr. Ludmila Večerková
ředitelka školy